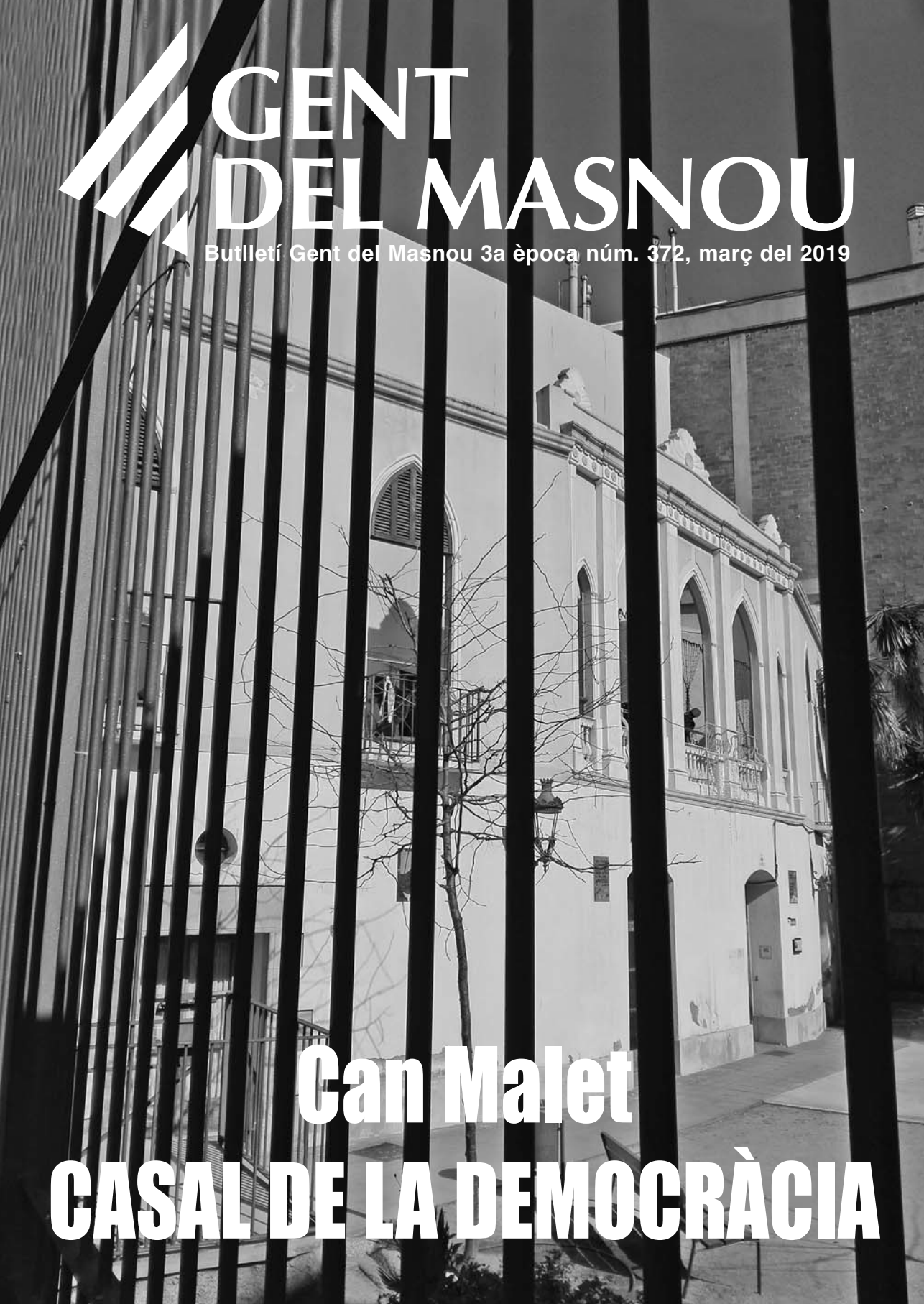

GENT DEL MASNOU

Butlletí Gent del Masnou 3a època núm. 372, març del 2019

Can Malet

CASAL DE LA DEMOCRÀCIA

Finques Puig sl

Compravenda - Administració - ASS. jurídica

Mossèn Jacint Verdaguer, 14 · El Masnou
Tels. 93 555 10 60 / 17 61 · Fax 93 555 28 90
www.finqespuig.net · info@finquespuig.net

FINQUES MESLLOC
LLIGOÑA CAYETANO

T/ 93.555.69.03

www.meslloc.com

Sant Miquel, 23 - 08320 el Masnou -

Tallers Masnou
G.Oliveras Taller Multimarca

Àngel Guimerà, 14, el Masnou (Ocata) Tel. Fax 93 540 31 57 · genis.oliveras@gmail.com

Recollida del vehicle a domicili · Cotxe de substitució gratuït · Manteniment de motocicletes i vehicles clàssics. Servei ITV 100%

CONVOCATÒRIA DE LES ASSEMBLEES GENERAL ORDINÀRIA I EXTRAORDINÀRIA 2019

D'acord amb el que disposen els estatuts de Gent del Masnou, a través de la present es convoquen les Assemblees Generals Ordinària i Extraordinària per al diumenge, dia 7 d'abril de 2019, a les 12 del migdia, al local social, carrer Doctor Agell, 9.

ASSEMBLEA ORDINÀRIA. PROPOSTA D'ORDRE DEL DIA:

- 1/Lectura i aprovació, si escau, de l'acta de l'Assemblea Ordinària de l'any 2018.
- 2/Presentació i aprovació, si escau, de l'estat de comptes de l'exercici 2018 (*)
- 3/Presentació i aprovació, si escau, del pressupost per al 2019 (*)
- 4/Presentació de la memòria de l'any 2018 i projectes per al 2019. 5/Suggeriments i preguntes.

(*) L'estat de comptes del 2018 i el pressupost del 2019 seran a partir del 7 de març a disposició de tots els socis al local social per a la consulta i estudi previs. D'acord amb els estatuts, es poden presentar, amb el suport mínim de 10 socis, al·legacions i mocions a la proposta d'ordre del dia de l'Assemblea Ordinària i incloure-hi nous punts fins a 30 dies abans del dia de la celebració de l'Assemblea, mitjançant escrit adreçat a la Secretaria de l'Associació.

ASSEMBLEA EXTRAORDINÀRIA. ORDRE DEL DIA:

- 1/Punt únic: Renovació dels càrrecs de Vicepresident, Tresorer i Vocal Recreativa (*)

(*) D'acord amb els estatuts, per presentar candidatures a qualsevol dels càrrecs de la Junta Directiva caldrà el suport del President, de la Junta Directiva, o bé d'un mínim de 10 socis. A tal efecte, el cens actual de socis restarà a la Secretaria de l'Associació per a consulta dels socis interessats a presentar-se com a candidats.

Cordialment,

Joan Casals i Agustí

President de Gent del Masnou.

Equip de Redacció:

Joan Camps - Joan Casals - Joan Muray - Esteve Pujol - Lluís Valls

Portada: Democràcia empresonada.

Disseny i muntatge: Taller de publicitat.

Publicitat: 93 555 80 06

Imprimeix: Jobagraf.

Tiratge: 3.500 exemplars.

Paper ecològic de 90 g.

Edita: Gent del Masnou
Dipòsit legal B. 29.758-87

GENT DEL MASNOU

Dr. Agell, 9
08320 El Masnou
93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

L'entitat **Gent del Masnou** no es fa responsable, necessàriament, del contingut dels articles signats pels seus col·laboradors.

La inserció de missatges publicitaris en el butlletí de Gent del Masnou queda sotmesa al criteri de l'entitat.

El repartiment d'aquest butlletí als socis es fa amb el suport de l'Ajuntament de la Vila.

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Vols venir a cantar a la *Coral Xabec*?
Hi tens lloc com a tenor, baix, soprano o contralt.
Vine a *Gent del Masnou* a provar la veu qualsevol dimarts una mica abans de 2/4 de 10 del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

Editorial

CASAL DE LA DEMOCRÀCIA

El 13 del mes passat l'espai central de l'edifici emblemàtic de Can Malet va aparèixer vestit de color groc per obra i gràcia dels incansables membres d'Òmnium Cultural i l'ANC del Masnou. Aquest embolcall monumental de color groc ens vol recordar l'escarni del judici contra els nostres representants polítics i socials que, d'ençà del 12 de febrer, qüestiona l'exercici de les prerrogatives i els drets més elementals de la democràcia.

Can Malet ha esdevingut temporalment Casal de la Democràcia i s'ha previst que durant el temps que es pugui allargar aquest judici s'hi desenvolupin pe-riòdicament conferències-col·loqui amb persones significatives dels àmbits polític i social. La primera fou el 13 de febrer a càrrec de Carles Riera, diputat de la CUP, amb una gran assistència d'oients, que ompliren la segona planta de Can Malet. La segona, anunciada per al dimecres 20 de febrer, amb la participació de l'advocat, economista i catedràtic de la UB, Jaume Alonso Cuevillas, superà totes les previsions i la sala d'actes de Can Malet va ser insuficient per acollir el nombrós auditori. Tot un encert, doncs. Esperem que les properes tinguin tan bona rebuda.

D'altra banda, just en el moment de tancar l'edició d'aquest Butlletí, ja havíem viscut en directe televisiu les sis primeres compareixences i declaracions dels encausats: Oriol Junqueras, Joaquim Forn, Jordi Turull, Raül Romeva, Josep Rull, Dolors Bassa, Meritxell Borràs i Carles Mundó, per aquest ordre. Tots ells, malgrat l'escenificació aclaparadora de la sala del tribunal, la privació de poder-se expressar en català i el llast acumulat de tants dies i mesos empresonats, exhibiren una enteresa anímica i unes conviccions de pedra picada que els honoren i ens omplen d'orgull. Encara havien de passar per aquesta ignomínia els altres sis encausats: Santi Vila, Jordi Sánchez, Jordi Cuixart i Carme Forcadell, que, n'estem segurs, deuriem seguir la mateixa tònica mostrada pels primers i reforçar els arguments que desmuntaven les acusacions infundades de sedició, rebel·lió i malversació.

UN DARRER APUNT LOCAL

El diumenge 17 del mes passat va ser inaugurada la Plaça Nova de les Dones del Tèxtil, a l'espai que ocupava l'empresa DOGI i més antigament Maristany Fabril Textil (Cal Soberano). El nom fa justícia a les moltes dones de fàbrica que durant tantes dècades van aportar el seu esforç i treball especialitzat en els manufacturats tèxtils de la vila. Benvingut aquest nou espai públic.

Simultàniament a l'acte d'inauguració es van celebrar els 80 anys dels gegants masnovins, Pere i Eulàlia, dignes representants de les nostres tradicions populars. Enhorabona i per molts més anys a la colla geganterà que els manté tan vius!

El President

Sumari

EDITORIAL.....	3
BÚSTIA OBERTA.....	5
GENT AMB GENT <i>Nati Ruiz i Antoni Garcia</i>	6
JUSTÍCIA O LINXAMENT POLÍTIC <i>Joan Camps</i>	9
VIVÈNCIES <i>Fem una clàssica Pep Parés</i>	10
SOM <i>Oriol Lugo</i>	11
HISTÒRIES DE LA VILA <i>Joan Muray</i>	12
DITES I PERSONATGES POPULARS (51) <i>Albert Vidal</i>	14
SIT TIBI TERRA LEVIS <i>Joan Maresme Duran</i>	15
CAMBRE, UN MARTINI <i>Josep Condeminas</i>	16
PARLEM DE LLIBRES <i>Pere Martí Bertran</i>	17
LA PUNTA DE LA LLENGUA (105) <i>Esteve Pujol i Pons</i>	17
50 FETS HISTÒRICS DE CATALUNYA <i>Jaume Clotet i Lluís Valls</i>	18
POESIES DE JOSEP VENDRELL.....	20
GENT DEL MASNOU INFORMA.....	21
ROMANÇOS DE BARBERIA <i>Rosa Vallecillo</i>	21
CRÒNIQUES D'ULTRAMAR <i>Joan Muray</i>	22
LA CUINA DE L'ANTÒNIA <i>El Cullerot</i>	22
DEL MASNOU AL MÓN (4) <i>Anna i Victor</i>	23

FARMACÈUTICS DEL MASNOU

24 hores al seu servei FARMÀCIA DE GUÀRDIA

La farmàcia de guàrdia serà oberta 24 hores seguides.
De les 9.30 del matí a les 9.30 de l'endemà.

-- Març 2019 --

1	divendres	Aymar
2	dissabte	Ocata
3	diumenge	Ocata
4	dilluns	Fàbregas
5	dimarts	Viamar
6	dimecres	Dominguez
7	dijous	Aymar
8	divendres	Ocata
9	dissabte	Riera
10	diumenge	Riera
11	dilluns	Viamar
12	dimarts	Dominguez
13	dimecres	Aymar
14	dijous	Ocata
15	divendres	Riera
16	dissabte	Fàbregas
17	diumenge	Fàbregas
18	dilluns	Dominguez
19	dimarts	Aymar St. Josep
20	dimecres	Ocata
21	dijous	Riera
22	divendres	Fàbregas
23	dissabte	Viamar
24	diumenge	Viamar
25	dilluns	Aymar
26	dimarts	Ocata
27	dimecres	Riera
28	dijous	Fàbregas

29	divendres	Viamar
30	dissabte	Dominguez
31	diumenge	Dominguez

-- Abril 2019 --

1	dilluns	Ocata
2	dimarts	Riera
3	dimecres	Fàbregas
4	dijous	Viamar
5	divendres	Dominguez
6	dissabte	Aymar
7	diumenge	Aymar
8	dilluns	Fàbregas
9	dimarts	Viamar
10	dimecres	Dominguez
11	dijous	Aymar
12	divendres	Ocata
13	dissabte	Riera
14	diumenge	Riera Diumenge de Rams
15	dilluns	Dominguez
16	dimarts	Fàbregas
17	dimecres	Viamar
18	dijous	Ocata

Setmana Santa

Horaris de les farmàcies del Masnou

	De dilluns a divendres	Dissabte
Aymar (Maricel) Almeria, 14 · 93 555 03 81	9.15 - 21	9.15 - 14
Domínguez (Est. Masnou) Enamorats, 2 · 93 555 59 36	8 - 20.30	9 - 13.30
Fàbregas Navarra, 68 · 93 555 19 79	9 - 13 i 16.30 - 20	9.30 - 13
Ocata JFKennedy, 5 · 93 555 33 08	9 - 20.30	9 - 20.30
Riera (Club nàutic) J.Llimona, 22 · 93 555 08 55	9 - 20.30	9 - 20.30
Viamar Prat de la Riba, 23 · 93 555 04 03	9 - 20.30	9 - 14

h o b e r t a

Les cartes de la Bústia Oberta cal que portin: nom, cognoms, adreça, núm. del DNI i signatura de l'autor i **es publicaran amb el nom i cognoms** de l'autor o inicials. **En cap cas** no es publicaran cartes amb pseudònim. L'extensió **no excedirà de 1.500 caràcters, espais inclosos**; en cas contrari, la Redacció podrà abreujar-les o rebutjar-ne la publicació. Gent del Masnou **no es fa responsable** del contingut de les cartes. Seleccionarà les que siguin d'interès general i no mandirà correspondència amb els seus autors.

PROJECTE MONUMENT AL MESTRE.

M'adreço a les Escoles i Instituts, als AMPA's de la Vila, a les entitats i associacions educatives de petits i de grans, a la Regidoria Municipal d'Ensenyament i al Consell Escolar Municipal del Masnou.

La meua proposta és interessar tots aquests organismes masnovins en el projecte de Monument al Mestre —o al Magisteri, si us plau més— que he plantejat en els dos butlletins anteriors de Gent del Masnou. En el de gener n'exposava la idea i en el del mes passat intentava concretar fins i tot l'emplaçament possible d'aquest homenatge perenne a la figura dels educadors, concretament davant l'Escola Ocata al capdamunt del carrer-pendent Maria Ferrer i Mosset.

Ara goso proposar a aquestes entitats i a totes les persones interessades en aquest projecte que canalitzin el seu suport o les seves crítiques a Gent del Masnou sota el concepte de **Projecte Monument al Mestre.**

Amb totes les ganes que la idea prosperi i esdevingui realitat.

Esteve Pujol i Pons

SENYOR PRESIDENT,

Faig referència a les cartes del senyor Esteve Pujol publicades en aquest but-

lletí, referents a erigir un monument al mestre.

Sobre aquesta iniciativa haig de comentar que, quan vaig presentar en el local d'aquesta Associació el dia 27 de juny de 2009 el meu llibre "L'ENSENYAMENT AL MASNOU (1825-2008)", en el meu parlament vaig explicar el motiu que em va portar a escriure'l i vaig comentar alguna anècdota sobre ensenyament. També vaig exposar que els mestres transmeten les ensenyances pròpies de cada edat que li són necessàries per al desenvolupament bàsic i suficient per a una preparació àmplia i personalitzada que la mateixa societat reclama i una bona preparació professional en el sempre difícil i competent món del treball.

Aquests professionals són els ensenyants que figuren a les escoles públiques i privades, ja sigui en escoles bressol, de primària, de secundària, facultats, educació permanent d'adults, formació professional, etc., o sigui totes les persones que fan de la seva vida una dedicació exclusiva en el camp de l'ensenyament.

La figura dels mestres és essencial, és bàsica, és indispensable, és fonamental, és imprescindible per poder tirar endavant tots els ensenyaments reglats que figuren en les lleis d'ensenyament del nostre país.

Un país que vol apostar pel futur ha de passar sempre per l'ensenyament.

Què faria qualsevol societat si no tingués aquesta figura? El nostre poble, a l'igual que a Catalunya, hem gaudit i gaudim d'uns bons mestres, d'uns bons professionals de l'ensenyament, per tant crec que és hora d'organitzar un reconeixement per la seva tasca tan important per a la societat en general, per al nostre poble i per al nostre país.

És per això que vaig demanar públicament, en aquell moment, que es construís un monument davant del Col·legi Ocata, per ser el més antic del Masnou, amb la inscripció "**El poble del Masnou a els/les mestres**". Tan segur ho veia que ja em vaig posar en contacte amb un dissenya-

dor local que gratuïtament el faria, per tant la despesa seria només pels materials. També ho vaig fer oficial, vaig enviar un escrit a l'Ajuntament amb data 22 d'agost de 2009 demanant oficialment aquesta petició. Per part de CiU es va presentar una moció demanant el mateix, però ICV-EUiA i PSC van presentar unes esmenes que van tombar la petició presentada i va quedar en un reconeixement a la comunitat educativa del Masnou. I aquí es va quedar aquesta proposta meua.

Per tant em faig ressò d'aquesta nova iniciativa i hi estic d'acord i crec que seria bo crear una comissió que la tirés endavant si és que es creu convenient.

Gràcies.

Francesc Fàbregas Cardona

MARÇ

Casal de la Democràcia

Dimecres 13

Arcadi Oliveres,
economista i President de
l'Associació Justícia i Pau
de Barcelona

Dimecres 27

Albert Donaire, membre
del secretariat Nacional de
l'ANC i Mosso d'esquadra
Tertúlia, xerrada, informació
13 i 27 de març a les 19.15

GENT AMB GENT CONVERSES

Natividad Ruiz García
Antoni García Camps

**El valor
d'estimar-se
per sobre de tot**

Per als qui sou fidels seguidors de les exposicions periòdiques a Gent del Masnou, no us serà estrany el nom d'Antoni García Camps, autor de les tres mostres fotogràfiques que els últims anys ha exhibit a la nostra Sala d'Exposicions amb èxit i bon acolliment de visitants. Entre els seus reconeixements destaca el Premi de Fotografia Gran Marina, Barcelona 2009; i la nostra intenció d'entrevistar-lo tenia l'objectiu inicial de conèixer l'artista i interessar-nos per la seva activitat creativa i convidar-lo per a una propera exposició. Ens havia avisat que vindria acompanyat de la seva esposa, Natividad, i ens advertí: "Si haig de parlar de mi és imprescindible que ella hi sigui i també hi participi".

Com neix la teva afició?

Toni: La meua afició a la fotografia em ve dels 15 anys, quan, amb els estalvis que feia treballant, vaig comprar una càmera Werlisa Color, que em podria permetre jugar amb el diafragma i la velocitat; -s'atura uns instants i es mira la seva dona, com qui busca la complicitat del que vol dir, recalcant-: Enamorar-nos als vint anys i tirar endavant la família amb dos fills, que van venir molt seguits, va prioritzar tots els nostres esforços. Donat l'alt cost econòmic i temps que m'exigia, la meua vocació de fotògraf va quedar latent i vaig haver d'aparc-la. Sortosament, amb els fills ja més grans i assolida l'estabilitat econòmica familiar, la fixació va poder renèixer amb molta força i també coincidí més endavant amb l'aparició de la tecnologia fotogràfica digital.

Una mala infantesa pot explicar moltes coses; com va ser la vostra?

Nati: Jo vaig néixer a Almeria al 1953, i en aquell moment érem sis germans, jo era molt petita i no era conscient del efectes de la guerra; la mare obtenia ajuts socials de menjar i, en anar disminuint, van començar les dificultats i, en tenir ús de raó, vaig adonar-me que érem molt pobres. El pare patia d'una coixesa severa deguda a la poliomielitis infantil i no podia fer feines físiques. Recordo la mare escombrant els carrers asfaltats d'Almeria, mentre la meua germana em vigilava en el cotxet prop seu. Als deu anys vam venir la mare, una germana gran i el meu cunyat a

Cornellà de Llobregat, i a mi, sense haver anat mai a l'escola, van posar-me al col·legi Sant Miquel, però això va ser un problema ja que a pàrvuls no encaixava per edat i del que s'estudiava a primària no m'assabentava pràcticament de res i, en avançar i començar a trobar-m'hi bé, van posar-me al tercer curs, que em pertocava per edat, i per a mi va ser una constant tortura que feia que em tanqués en mi mateixa, em trobava absolutament sola atesa la meua incapacitat d'aprendre. Des dels onze anys em trobava millor treballant que al col·legi; recordo haver fet feines esporàdiques per ajudar a casa; una vegada em van posar a fer botons de cartró que banyàvem amb quitrà per endurir-los.

Toni: Els pares, Ferran i Francisca, eren nascuts i vivien al Masnou; el pare mobilitzat per la República durant tres anys de guerra civil i després sotmès a un consell de guerra sumaríssim i condemnat a tres anys de treballs forçats al túnel de Vielha, sense poder tornar al Masnou, i el vincle familiar trencat; amb

una sola filla i enmig de la precarietat van anar a viure a Barcelona i encara van tenir sis nois més. A l'Ignasi i a mi, els dos més petits, ens van portar a un internat de l'*Auxilio Social*, un edifici que ara és mig en ruïnes a la rotonda de Montgat. No en tinc mal record, perquè per sort, en aquell hospici portat per senyoretes del règim, no capellans ni monges, a part de fer-nos llevar a les set del matí i fer-nos cantar el *Cara al sol* amb la mà estesa, teníem col·legi i els tres àpats del dia assegurats, que era molt; a més moltes hores per jugar a la platja o fent sortides a la muntanya. De tant en tant ens venia a veure la mare, però mai el pare. La mare ens treia uns dies a l'any i ens portava a la pensió on vivien al Raval; recordo que dormíem tots en un llit, ensumant-nos els peus uns als altres, perquè entréssim tots al llit. En complir els nou anys, a mi em van traslladar a un internat de Sarrià; allà el tracte era molt sever, com si fóssim delinqüents, amb la idea que tot, disciplina i lletra, *con sang entra*. Per no res et pegaven amb una vara o et castigaven agenollat sobre la grava del pati amb els braços en creu, a vegades fins que et sortia sang dels genolls. Els meus pares, conscients d'aquell maltractament, em van treure d'aquell lloc i també el meu germà petit de l'orfenat de Montgat. En retrobar-nos a casa amb els altres germans vaig descobrir que el català era la meua llengua materna i vam gaudir d'una meravella-

Foto: Toni García Camps

sa vida familiar inesperada –en aquest punt en Toni es mostra preocupat, com si de cop es trobés malament...–, es mira el rellotge, “teniu pressa?” li preguntem, “et passa alguna cosa?” –és Nati qui agafa la bossa que porta i en treu unes galetes, i en Toni s’excusa– No, no és res, una baixada de sucre que m’obliga a berenar, podem seguir tranquil·lament...–, li oferim un got d’aigua, mentre el seu rostre recupera el somriure visiblement a mesura que es menja les galetes.

La curiositat ens obliga: Quant fa que ets diabètic?

Toni: Als 14 anys van operar-me d’amigdalitis i carnots, vaig anar trobant-me malament i, en haver passat l’anàlisi preoperatòria sense cap símptoma, no van diagnosticar-me bé fins a entrar d’urgències a l’hospital amb un coma causat per una diabetis severa; des d’aleshores soc insulina-dependent. Vaig passar tres mesos a l’hospital del Vall d’Hebron i em van donar d’alta amb molt mal pronòstic. Orientat pels metges m’ho vaig prendre molt seriosament i des dels catorze anys visc amb un règim alimentari estricte i injectant-me insulina diàriament; l’únic avantatge de ser diabètic fou alliberar-me de fer la mili; a l’Hospital Militar van declarar-me “inútil total”... Però la malaltia m’ha enfortit a la vida gràcies a portar cada dia un autocontrol d’insulina, dieta i esport per tal d’aconseguir qualitat de vida.

Enamorar-vos tan joves, us va trastocar la vida?

Toni: Era l’any 1973, jo tenia 21 anys i la Nati tres mesos més jove, intuïem el futur sense brúixola; ens en vam anar a viure de lloguer en un petit àtic de Ciutat Vella i al cap de dotze mesos naixia en Jordi, el primer fill. La falta d’experiència ens va enfrontar amb la realitat i ens va fer veure que guanyar-se la vida era molt difícil de gestionar. Jo mentrestant encara intentava compaginar la feina amb la meua afició a la fotografia; aprofitant la foscor de la nit em revelava les fotos i ampliava les còpies en un quarto traster d’un metre quadrat.

Nati: En realitat la nostra infantesa estava trastocada per la pobresa familiar. La meua vida va començar a tenir sen-

Foto: Toni Garcia Camps

tit en conèixer en Toni; just al cap de dotze mesos ens vam casar, jo amb més raó amb l’afany de ser lliure, desorientada per la necessitat obsessiva de fugir de casa i donar sentit a la meua vida. Quasi ningú de la meua família no va venir al casament, menyspreaven que em casés amb en Toni dient-me: *¡No deberías casarte con este diabético!* Sortosament, amb el temps, els pares i germans han reconegut quant de bé ha fet en Toni per a mi i l’estimen entranyablement.

Com us ha anat enmig de tanta adversitat?

Toni: Probablement, la dissort ens havia enfortit davant l’infortuni. Ens vam quedar penjats l’un de l’altre! La bellesa de la Nati, amb la seva feblesa i innocència i amb un cor immens, per força m’havien d’enamorar. Ella, sense haver pogut assimilar l’ensenyament primari, s’acomplexava en voler dissimular la pròpia ignorància i jo amb un excés d’optimisme m’havia embolicat en un taller de serigrafia amb un soci amb qui

sense prou experiència intentàvem tirar endavant. Tot enmig d’aquests tràngols, al cap de dos anys naixia la nostra filla Susanna i els problemes econòmics ens ofegaven sense donar-nos temps per reflexionar. Més endavant, la Nati va poder posar els petits a la guarderia on es quedaven a dinar; va posar-se a treballar, la qual cosa, a part del respir econòmic, va estimular-li l’autoestima i va descobrir el seu potencial de coses que no sabia i que podia aprendre. La Nati tenia quasi trenta anys quan es va treure el Graduat Escolar i amb molta dificultat, però amb obsessiva tenacitat, també el Carnet de Conduir. Amb els fills petits vam poder esbargir-nos fent excursions a la natura i viatjant, fins que, entrant en l’adolescència, se’ns van anar distanciant per anar a la seva. Als anys 90 la Nati va iniciar un negoci dissenyant i imprimint samarretes amb serigrafia. El món associatiu era un bon mercat, feien encàrrecs massius de samarretes amb logos i emblemes. Aquesta iniciativa d’ella ens va introduir

Continua a la pàgina següent

Foto: Toni Garcia Camps

Ve de la pàgina anterior

a l'associació "Amics de la Bici" on es reivindicava l'ús de la bicicleta a la ciutat i els carrils bici per Barcelona, i l'Alcalde Maragall s'hi va interessar per la seva potencialitat electoral i per oferir una ciutat menys contaminada.

Nati: Aleshores vaig proposar a en Toni de fer-nos socis i participar en les seves mobilitzacions. Enteníem la bicicleta com un transport utilitari que facilitaria una ciutat més neta; érem a l'any 1993, omplíem l'associació i ens posàvem d'acord per fer sortides en grup fent cicloturisme; com que molts de nosaltres érem joves, l'activisme per fer una ciutat més neta ens vinculava en un àmbit d'interessos socials comuns que va crear un ambient d'amistats molt entranyables.

Com fou que vau venir al Masnou?

Nati: Havíem comprat un pis en propietat al carrer Nou de la Rambla de Barcelona, però aviat ens vam adonar que ens havíem equivocat; el soroll, la contaminació, la inseguretat i el turisme descontrolat feien el barri inhòspit.

Toni: Per a mi el Masnou significava tornar a l'origen dels meus pares; va ser un encert trobar un pis al nostre abast; la proximitat a Barcelona, la mar, la gent

i el clima van ser un veritable encert; els fills ja vivien emancipats i tot s'ajustava a les nostres expectatives de felicitat, però inesperadament, quan tot ens anava bé, un tràgic accident ens ho va trastocar tot. El dia 3 de juny del 2008 m'avisen que la Nati era al Clínic en coma i l'operaven amb un pronòstic gravíssim. Va estar catorze hores al quiròfan, tenia la pelvis trencada per cinc llocs, les costelles de la part dreta, dues clavícules fracturades i els dos braços, ferides greus des de les lumbar al genoll dret i un mal pronòstic de columna vertebral. El diaris i TV se'n van fer ressò citant-la en un llarg reportatge dels accidents mortals de ciclistes d'aquell any.

Veient la Nati tan somrient i vital, ens la mirem encuriolats.

Nati: Des dels anys 80 he practicat el ioga, una teràpia que m'ha anat molt bé per millorar l'autoestima. Aquell dimarts vaig agafar la bicicleta i vaig sortir de la classe de ioga a les vuit del matí; mentre circulava pel carrer Consell de Cent, cantonada Bruc, anant a treballar al Poble Nou, em va atropellar un camió i em passà dues rodes del darrere sobre mitja part del meu cos. Vaig tardar molt a ser conscient del que m'havia passat;

però, en recuperar-me dels efectes induïts per la morfina, es va despertar en mi una fortalesa desconeguda i una convicció de refer-me totalment.

Toni: Després d'onze dies en coma, un mes i mig a la UCI i tres mesos d'hospital, la Nati, assumint que tenia més ferides que el monstre de Frankenstein, amb la seva fermesa innata es va centrar en la seva recuperació; i en els últims deu anys no ha deixat un sol dia de fer ioga i rehabilitació fins aconseguir de tornar a anar amb bicicleta, amb una actitud davant la vida quasi millor que la que tenia abans de l'accident.

...i no et fa por anar amb la bicicleta?

Nati: És una por que he volgut superar; si haig de ser sincera, pateixo més quan vaig amb cotxe conduint en Toni o una altra persona, em sento insegura i m'altera no tenir el domini enmig del trànsit.

Toni: Penso que la vida en si mateixa comporta molts més perills que anar amb bicicleta.

Doncs sí, l'existència és una imposició de molt alt risc, però vet aquí l'exemple que val la pena de viure-la!

www.materialshoms.cat

Materials per a la construcció i la decoració

Homs

www.materialshoms.cat

NOVETAT!
Et podem fer
qualsevol color
amb pintura

**Obert
de 7'30 a 18**

**Dissabte
de 8 a 12**

Joan XXIII, 93 555 81 56 el Masnou (Ronda del Masnou (sobre l'autopista))
Tota mena de materials per a la construcció, decoració, reforma i bricolatge o jardí. Pintura
Av. J.R. Suárez de Llanos, 43. 93 540 37 69 Teià. Totes les novetats a la nostra botiga. Gran exposició de ceràmica, pedra natural, parquet, sanitaris, cuines, aixetes, mampares i electrodomèstics

L'ANC del Masnou convoca la ciutadania, cada dimecres a les 7 de la tarda, davant l'Ajuntament fins que sigui alliberat i retornat el Govern legítim de Catalunya. T'hi esperem!

JUSTÍCIA O LINXAMENT POLÍTIC

Joan Camps i Ortiz

Estimo la llengua castellana, que va fer coincidir a Vilanova i la Geltrú l'àvia Rosalía Moral, natural de Cortes de Pamplona, amb l'avi José Ortiz, nat a Cazorla, província de Jaén, i que en una rebolcada amorosa fessin que al 1913 nasqués la meua mare. Aprofito per agrair a sor Joana de les Escolàpies del Masnou, que m'asseia a la falda i amb la clau platejada d'obrir la porta del col·legi m'assenyalava les lletres i m'ensenyava a llegir; això va fer que en complir els quatre anys jo llegís castellà i l'entenia i descobrí que per ciència infusa també parlava en català i era capaç de traduir-ho tot al castellà. En castellà és com m'agrada dialogar, filosofar o, si és el cas, discutir sense perdre els estreps, quan en el meu entorn social, on no vull fronteres, es prodiguen opinions que sovint deriven a celebrar o justificar amb malvolença l'engarjolament preventiu dels presos polítics. No és una casualitat que els catalans que conec que s'oposen al dret democràtic d'autodeterminació siguin precisament aquells qui, en poder parlar amb normalitat el castellà com a llengua materna, porten, si no una, diverses generacions vivint a Catalunya i es neguen a admetre en igualtat el català i es neguen a parlar-lo o que el fet de sentir-lo els ofèn en l'extrem d'entendre'l i no voler admetre-ho. Doncs per a mi, que no sigui per la llengua que em privi ningú de l'entesa verbal. Més encara quan pel fet de ser europeus estem compromesos a respectar com a mínim la cinquantena de llengües vives que, per minoritàries que siguin, mereixen idèntic reconeixement a l'anglès, que, volent o no, a Europa ja té el reconeixement tàcit de llengua universal del coneixement. Doncs visca el castellà dels meus avis, que em permet mantenir la comunicació amb els qui, vivint aquí, volen ser catalans aferrats a la llei constitucional derivada del franquisme, que imposen que el català sigui una llengua espanyola, però només tolerada com un idioma de tercera divisió regional.

Volia fer aquest aclariment, entenent que la capacitat d'expressar-se en altres llengües a més de la pròpia millora l'empatia per entendre que hi ha vida més enllà dels nostres nassos. En realitat, han estat els últims esdeveniments que, barrejant política i judicatura a Madrid, ens obliguen a filar molt prim a l'hora d'entendre el castellà dels qui només parlen espanyol, sobretot quan en castellà es menyspreen valors i drets humans limitant llibertats, distorsionant la veritat, manipulant la justícia amb dogmatismes draconians o insultant la intel·ligència quan ens neguen la lògica i el sentit comú més elemental. Només per raons de llengua, el Tribunal Suprem s'hauria d'haver considerat incompetent en la CAUSA ESPECIAL núm.: 20907/2017. Prohibir la traducció simultània del català al castellà és un exemple flagrant d'indefensió pels reus polítics, la majoria amb més d'un any de presó preventiva absolutament injustificada. Perquè sotmetre'ls amb severs interrogatoris privant-los del català, idioma constitucionalment oficial, per escatimar-los la fluïdesa del lèxic, de l'agilitat d'expressió i de l'espontaneïtat sincera que dota als humans la llengua materna pròpia, només admet el qualificatiu de tortura. Però, si encara no n'hi havia prou, els han improvisat un judici amb presses i sense calendari i els han encaixonats com sardines de llauna en

una sala llòbrega i inquisitorial, i els obliguen a respondre de perfil als interrogatoris, sense poder mirar als ulls dels interrogadors per estar compels a mirar les cares severes i llargues del gran jurat presidit per Marchena, a qui un article del diari Público titulat **El poder judicial, en qüestió** el perfilava literalment com **Un jutge denunciat durant anys per la seva afinitat i biaix a favor el PP**. I referint-se a ell continuava: **l'actual president de la sala segona del Suprem va gaudir d'una ascensió meteòrica en la carrera judicial gràcies a padrins ultraconservadors i sempre s'ha distingit per la seves resolucions clarament favorables al Partit Popular, si bé ara ho nega. Només arribar a la cúpula que la Sala de lo Penal –encarregada de jutjar tots els aforats– va celebrar un dinar amb l'exministre i exsecretari general del PP Ángel Acebes, implicat en el cas dels documents de Bárcenas**, indicis que el desmanyotat Ignacio Cosidó, portaveu del PP en el Senat, ha volgut fer creïbles en el seu famós Whats app on, segons El Periódico, es ventava amb els seus cor-religionaris de grup, afirmant que, amb Marchena a la cúpula de la judicatura, el PP controlaria el Suprem per la porta del darrere. Amb tan mala peça al teler i les eleccions pel mig, les urnes seran l'indicatiu del futur incert que ens espera.

Vivències

Pep Parés

Fem una “Clàssica”?

Són quarts de vuit del matí d'un dilluns d'hivern. Al carrer, la claror del fanal es filtra entre les mogudes fulles dels arbres, com una font intermitent d'esquitxos de llum. Més avall, uns lleus reflexos de sol enteranyinen l'horitzó amb ratlles carabasses i ataronjades sobre el mar. Són moments d'ombres i llums on tot va prenent cos i color.

Creix la torrentada de cotxes que s'abocuen a la N II, cap a la feina, i és tot un plaer caminar en direcció contrària. Els anys de treball i d'horaris s'han esvaït i l'oblit ens esborra les rutines que vam seguir tants anys, les que ordenaven les nostres vides des del matí fins a la jubilació.

A aquestes alçades d'edat, aprenem una nova forma de valorar el temps. Viure el present i posar molt de la nostra part perquè res no ens espallii un bon dia de vida. Potenciar la predisposició a passar-ho bé és com foragitar suspicàcies i sensibilitats —nostres o dels altres— que sovint ens tornen la pell massa fina.

Abans de sortir de casa estic repensant la meua unitat mòbil particular: motxilla amb aigua i esmorzar, els bastons, en Txao —el meu gos— i roba de reforç per quan tombem a cara nord.

No sé com ho sap intuir, però el gos s'ensuma que anirem a la muntanya i udola lleument, sense molestar, dient-me que està al cas i a punt.

És, en resum, la cerimònia del dilluns (del grup dels Dillunaires) que ens cita a caminar cada setmana amb els amics. Avui farem “la clàssica”, del Masnou a Vallromanes, esmorzar a ca la Dolors i tornar al Maresme. Quinze quilòmetres mal comptats.

Sempre sembla que ho fem per estar en forma, per poder arribar mitjanament bé als cims que voldrem fer cap a l'estiu o en caminades més llargues. Però, en el fons, és en aquesta sortida “clàssica” on aboquem la majoria dels nostres esforços físics i bona part de la convivència de tot l'any.

Cadascú portem una vida al darrere, més anys passats que els que ens falten per viure. Cadascú, a la nostra manera, hem amorosit el geni o la intransigència d'altres èpoques i som capaços de conversar i mantenir posicions ben variades, però cloent-ho tot amb un somriure de respecte o de sana diferència.

Des del Masnou fem tot un camí clivellat de converses. Cada grupet —que es fa i desfà moltes vegades durant la caminada— comparteix experiències personals o opinions polítiques i esportives, que el dilluns solen ser ben fresques. Parlem, escoltem, riem mentre el paisatge ens canvia constantment. Tot i saber el trajecte de memòria, sempre hi ha, a la part de dalt, mirant ben amunt, un cel especial, unes boires o un bon sol que tot ho canvia. I a la part de baix, les variacions de les estacions que vesteixen el paisatge amb nous colors i tex-

tures. És un plaer xerrar amb els amics a redós d'una bona taula. Fer-ho caminant també té molt d'encant.

Els Dillunaires som una institució que està més enllà de la nostra individualitat. Ens hem dit tantes coses, hem compartit tantes hores; hem esmorzat a llocs tan diversos, a tantes alçades diferents, amb tants marcs naturals variats, que podem dir que la nostra seu oficial és feta de mar i muntanya, de valls pregones i pics encrespats. De rius i llacs transparents; de refugis envoltats d'un mar de boira baixa. De boscos espessos i cims de pedregam... I del clàssic camí que mena del Masnou a Teià fins albirar i entrar a Vallromanes. Esmorzar-hi i tornar pausadament a casa, enllestint les converses o deixant les que quedaran a l'aire per al proper dilluns. Que tinguem durant molts anys bones i grates caminades, amics!

Som

Com ho podem fer perquè siguem tots una mica més feliços i gestionar millor els nostres conflictes...

Oriol Lugo

Psicòleg & Coach Executiu i Personal. Expert en Teràpies Neurocientífiques www.oriolugoreal.com

El bon temps i l'amor

Tots podem sentir ganes que arribi el bon temps i que els dies s'allarguin. El fet de disposar de més llum i més bon clima ens ajuda a poder obrir-nos a més experiències, a passar una major part del nostre temps amb els altres i també de dedicar-nos a activitats exteriors.

Fins ara potser hem estat més tancats a casa, limitant les nostres opcions d'oci o interactuant amb un menor nombre de persones.

Però és cert que estem més receptius a les relacions i a l'amor quan s'apropa el bon temps?

Podríem dir que hi ha molts factors que poden influir-nos a l'hora de poder establir vincles amb els altres, siguin de la mena que siguin. Alguns

elements a tenir en compte podrien ser el nostre caràcter i la nostra personalitat. Hi ha persones que són més extravertides que d'altres, i que senten la necessitat de passar més temps envoltades d'altres individus. També el moment o l'etapa vital on ens trobem. Si estem passant per una fase on tenim molt d'estrès per la feina o si estem molt enfocats en la nostra família, potser no ens vindrà tan de gust d'obrir-nos a conèixer noves persones. I també tenim

l'element biològic, que consisteix en com l'augment de la irradiació de llum ens pot afectar el nostre cos i les nostres emocions.

El sol ens activa i ens proporciona la possibilitat de sintetitzar l'hormona de la serotonina, la qual es vincula amb la felicitat. És per aquesta raó que durant l'etapa de la tardor i de l'hivern ens trobem més apagats o ens recloem més a

casa. Ens podem sentir desanimats i desanimades o sense gaires energies. A més a més, la llum del sol ens ajuda en la síntesi de la melatonina, una hormona que es troba implicada en la regulació del son. I el fet de dormir bé també és un element clau en el nostre estat d'ànim. Només cal comprovar què ens passa quan passem una mala nit. És per aquesta raó que quan s'apropa el bon temps cada vegada ens sentim millor, i també tenim més opcions per

poder establir contacte amb les persones del nostre voltant. Això també ens aporta grans oportunitats per donar espai a l'amor.

Hi ha moltes formes d'amor; però, si ens centrem en el de parella, podem apreciar que a mesura que ens apropem a la primavera hi pot haver més enamoraments.

L'enamorament té a veure amb una altra hormona, que és la dopamina, la qual està directament lligada amb els nostres sistemes de recompensa i del plaer. Així doncs, quan ens enamorem el nostre cervell és ple de substàncies químiques que fan que ens trobem totalment pletòrics i plenament satisfets.

Hi ha molts elements que poden influir

que ens trobem millor i que també estiguem més oberts i obertes a enamorar-nos. Per exemple, els canvis de colors, les noves olors i també el fet d'estar més a l'exterior i compartir poden facilitar la tasca a Cupido.

Si encara no tens parella o si t'agradaria tenir-ne,

no esperis al fet que arribi el canvi d'estació. Tot i això, d'aquí poc segur que tot s'alinearà a favor teu si desitges estar acompanyat o acompanyada. Si, al contrari, no estàs interessat o interessada a buscar l'amor, també amb el canvi de temps tindràs més opcions per poder establir noves relacions, ja sigui amb amics i amigues, companys i companyes o coneguts i conegudes. Dona la benvinguda al bon temps i a l'amor, sigui de la mena que sigui.

Envia el teu suport i escalf als nostres polítics empresonats altre cop Madrid a través d'una carta. Es mereixen el nostre agraïment, ells són allà per nosaltres.

CARME FORCADELL LLUÍS
DOLORS BASSA COLL

**Centro Penitenciario Madrid I,
Mujeres – Mód. B2
Carretera de Alcalá-Meco, Km.4,5
28805
ALCALÁ DE HENARES (Madrid)**

JORDI CUIXART NAVARRO
JORDI SÀNCHEZ PICANYOL
JORDI TURULL NEGRE
ORIO LUGO JUNQUERAS VIES
RAÏL ROMEVA RUEDA
JOSEP RULL ANDREU
JOAQUIM FORN CHIARIELLO

**Módulo 10
Centro Penitenciario Madrid V
Soto del Real. M-609. Km 3.5
28791 SOTO DEL REAL (Madrid)**

Històries de la vila

Joan Muray

30è ANIVERSARI DE LA SALA D'ART DE GENT DEL MASNOU

Més de 600 exposicions

Era un 26 de febrer, el de 1989, quan l'entitat Gent del Masnou, que s'havia fundat un 27 de gener de 1985 i havia obtingut els seus estatuts el dia 18 de juliol d'aquell mateix any i havia publicat el seu butlletí des de gener de 1987, per fi, després de tres anys i escaig de rotatge, fent reunions, conferències i exposicions en diferents indrets de la Vila, tenia local propi.

Després s'arranjà degudament el local, que està dins el conjunt d'edificis que configuren l'actual Fundació La Calàndria, sense la qual hauria estat més difícil la nostra posada en escena i la subsistència consegüent. Aquell 26 de febrer, no cal dir-ho, no s'inaugurà només la Sala d'Art, sinó que fou el local social al complet: Sala d'Art, Sala Polivalent, Sala de Reunions, despatx i magatzem.

Per inaugurar la sala d'art, comptàrem

Un moment de la inauguració

amb una exposició de luxe, la del pintor masnoví arrelat a París Eduard Domènech i Farré.

La primera part de la inauguració fou al matí, a les 12 del migdia, amb l'exposició d'obres d'aquest pintor masnoví, cedides per la seva família.

d'aquell any, ja que comenta la trajectòria de l'artista que va inaugurar la Sala d'Art. Deia així:

Per a la inauguració del nostre Saló d'Exposicions, hem escollit unes pintures de l'artista masnoví Eduard Domènech i Farré. La tria, l'hem feta pen-

Vista de la Sala d'Actes al moment del refresc

Fou un total de vint-i-una obres, de les quals nou eren llocs del Masnou, altres de Teià i Alella, diferents composicions i una de París, on va residir els darrers anys de la seva vida.

Després de l'acte inaugural i d'una visita a les diferents dependències de l'entitat, es va servir un refresc a la Sala d'Actes, plena de gom a gom de socis i masnovins simpatitzants.

A la tarda, a les sis, hi va haver la segona part de la inauguració a la Sala d'Actes, ja convertida en teatre, amb les actuacions que podeu veure al programa d'inauguració

I ja que han passat tants anys, permeteu-me que inclogui en aquestes històries la crònica que va aparèixer al nostre butlletí núm. 25 de febrer

sant a exposar la seva visió d'aquell temps del Masnou i la seva gent.

Eduard Domènech i Farré (1917-1962)

C/. Dr. Agell, 7 bis - EL MASNOU

Festival d'Inauguració Local Social

Diumenge, 26 de Febrer de 1989.
A les 6 de la tarda.

ACTUACIONS:

1.ª part:

CORAL SANTA LLÚCIA
(Residència El Montseny)

MIQUEL ROSSELL
(Rapsoda)

MÀGIC "FRANBEL"
(Il·lusionista)

2.ª part:

ISIDRE DURAN
(Rapsoda)

DÍDAC ORTIZ · JOSEP M.ª CID
(sketch còmic)

CORAL BALUERN
(Director: Ricard Gimeno i Abad)

- Quedeu invitats -

Programa d'Inauguració

Oli d'Eduard Domènech, d'un racó del Masnou

Qui era l'Eduard? Doncs un xicot inquiet, observador, posseït d'una necessitat de dibuixar-ho tot, amb un gran neguit de superar-se.

Va néixer al carrer del «lavadero» (actualment Lluís Millet) el dia 16 de maig de l'any 1917. Estudià a l'escola pública, però va tenir uns bons mestres: la família Pericot i el mestre Lidon.

Les seves inquietuds pictòriques el relacionaren amb el mestre Rogelio López del qual aprengué les tècniques. L'art ja el duia a dins i pogué perfeccionar-lo al «Real Círculo Artístico» de Barcelona on tingué ocasió de viure l'ambient de l'art pictòric i començà la seva maduresa i professionalitat, però també la recerca i experimentació.

A l'any 1942 és present per primera vegada a l'Exposició Nacional de Belles Arts de Barcelona i el 1943 fa la seva primera exposició individual a Barcelona. Té 26 anys.

El 1946 l'Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi li concedeix la medalla Masriera. El 1948 exposa a l'Acadèmia de Belles Arts de Sabadell i el 1949 al «Círculo de Bellas Artes de Madrid».

Mentrestant passa llargues tempo-

rades a Mallorca experimentant i madurant-se. El fins llavors alumne està esdevenint mestre.

Per això decideix traslladar-se al centre mundial de l'art. El 1952 se'n va a París i, després d'un breu retorn al Masnou, s'hi estableix definitivament. Ja és pintor i comença la seva segona etapa.

El 1952 exposa a la «Galeria Bernheim-Jeune» a París. En la presentació de l'artista, Maximilien Gau-

thier diu de l'Eduard Domènech que la seva pintura reflecteix la lluminositat d'un home del Mediterrani. Les platges del Masnou, la lluentor de Mallorca, els miralls de la Costa Brava. I diu més. Pensa que si l'Eduard hagués hagut de viure dins de quatre parets, mai no hauria aconseguit la vivesa i relleu dels seus quadres.

Els anys 1955 i 1957 fa viatges i exposicions a Alemanya i té un gran èxit i el mateix Ajuntament de Wedel-Hamburg va adquirir les seves obres més representatives.

El 1961, als seus 44 anys, té l'última gran inspiració, la de la consagració, i que comporta un nou canvi que consisteix en un alleugeriment de la forma i el cromatisme i podem dir que comença la seva tercera etapa o forma expressiva; però la seva prematura mort, l'any 1962, fa que no la pugui acabar».

Aquesta crònica és més que una crònica, és un esbós biogràfic de l'artista masnoví que la va inaugurar, un geni de l'art a qui, com a molts d'ells, la mort prematura es va endur abans de mostrar-nos tota la seva plenitud.

De la mateixa inauguració n'hi hagué una altra crònica, feta al mes següent, el març, però aquesta ja és una crònica més convencional.

També hi hagué l'editorial feta pel President, que també esmenta la dita inauguració, i de la qual vull extreure

Segueix a la pàgina següent

Oli d'Eduard Domènech, d'un pi del Turó de Monar

Ve de la pàgina anterior

el poema amb què l'acaba, poesia dedicada a l'enssenya de l'entitat, la nostra senyera. Diu així:

**Nostra ensenya és una barca
–les quatre barres al vent–,
que navega decidida,
front altiu com sol ixent.**

**Valenta com tramuntana,
s'esmuny de tots els parany;**
també senzilla i galana,
no ens hi trobéssim estranys.

**Si us agrada l'aventura,
pugeu-hi ben confiats;
farem bona singladura
colze amb colze tots plegats.**

Mercès, Joan Casals, per aquest bonic i emotiu poema, que reflecteix l'esperit de la nostra entitat i que ara, després de trenta anys, continua vigent. Per molts anys!

AVÍS

Diumenge 10 de març a les 11 tindrà lloc a les Escoles Públiques de TORRELAVIT (Alt Penedès) la col·locació d'una placa en memòria de qui en fou la seva primera mestra, la masnovina d'adopció DOLORS PURCALLAS i SIERRA, perseguida i represaliada pel franquisme tant a Torrelavit com al Masnou.

És de justícia, encara que tardana, aquest homenatge que es retrà en memòria seva.

Dites i personatges populars (51)

Albert Vidal

Per què diem... està a les Quimbambes o a la Conxinxina?

L'expressió s'utilitza quan algú es refereix a un lloc molt llunyà, desconegut o inexistent. En el Diccionari de la Llengua Catalana de l'IEC no hi consta la paraula *quimbamba*, però en el Diccionari de la Lengua Española de la RAE sí que s'hi troba amb la definició de *lloc remot i imprecís*.

En qualsevol cas, podem trobar un parell de topònims que podrien ser l'origen de la frase. El més probable és que es refereixi a un petit poble així anomenat situat a la província de Las Tunas a l'illa de Cuba, al Carib, un llogaret força aïllat, apartat de les principals ciutats de la província, com ara la capital, també de nom Las Tunas o Puerto Padre, i es troba a uns 650 quilòmetres de l'Havana i a més de 200 de Santiago de Cuba. Potser per això s'ha considerat que era un lloc extremament lluny i de difícil accés. Hi ha referència històrica d'activitat rural a la zona des de 1603.

Península de Cambotja i Vietnam, coneguda també, antigament i popularment, com a Conxinxina.

També podem trobar cinc llocs amb el nom de Quimbamba al país africà d'Angola, procedent del mot autòcton bantú *kimbundu*, que es refereix a l'art de curar els cossos i els esperits mitjançant la medicina tradicional africana, però sembla menys probable que l'origen de la dita vingui d'allà.

Pel que fa a la Conxinxina (nom deformat de Coxinxina), es coneix amb aquest nom una vasta extensió d'Àsia situada en el delta del riu Mekong, a

l'actual Vietnam. Va popularitzar-se en el transcurs d'una campanya militar franco-espanyola en aquelles terres a mitjan segle XIX, amb l'objectiu de defensar els missioners cristians a la zona d'Indoxina (Cambotja, Vietnam, Laos, Birmània, Tailàndia i península de Malaca). Sens dubte, als soldats se'ls enviava tremendament lluny en aquella època, a la Conxinxina.

Altres expressions de llunyania les trobem també en altres dites populars com *estar a la quinta força*, ja comentada anteriorment, *estar on Cristo va perdre les espardenyes* (o *l'espardenya*), *a l'altra part del món*, *a la fi del món*, *a la quinta punyeta*, *al cul del món*, *una hora lluny*, *haver-hi un bon tros*...

Gravat d'època d'una forca i un forcat amb un fons feréstec i isolat. Busqueu a Google Quinta Forca.

Sit tibi terra levis

Joan Maresma Duran

Entre aquestes dues fotografies ha passat més de mitja vida. En una el pare em porta en braços i un podia imaginar –evidentment no recordo res de res– que la família oferia seguretat davant les incerteses d'aquesta existència, davant d'aquesta vida que sempre és curta. Tot i que la qualitat de la foto no és gaire bona, s'hi pot veure la mare i l'àvia Filomena i pel que tinc anotat és del Diumenge de Rams de 1972. A l'altra fotografia acompanyo el pare en l'ocàs –quasi el capvespre de la seva vida– d'un dia d'hivern. Va ser l'últim gener que encara era a casa –el gener de 2016–, ell en tenia 92 i jo 46, just el doble de la meua edat; potser ell podia pensar que el seu fill petit ja era calb, i que quan no s'afaitava tenia la barba plena de pèls blancs; a partir d'ara, cada dia que se m'afegeixi, cada mes, cada any, augmentarà només el compte del temps sense coincidència –abans que per la seva mobilitat molt reduïda passés els dos últims anys i escaig a la Casa Benèfica de la Vila. El pare va morir lúcid el passat dia 10 de gener. I ja és al cel. Va ser una persona correcta, amable, generosa, educada. I hem tingut la sort de ser al poble i acomiadar-nos d'ell. Seran aquests primers mesos del 2019 de

païment, de fer la digestió. D'acostumar-se a aquesta absència –ja definitiva– del petó, de l'abraçada, del respirar junts; l'absència definitiva dels seus passos. Per a tota la família. Potser qualsevol mort és un assassinat per als vius. Tot i que aquest mes de gener –que encara estic processant– ha estat un aprenentatge molt gran. I m'adono que la gent gran –la mare i els oncles– són més intel·ligents que jo emocionalment. I han tingut serenor i fe –tal vegada perquè han viscut més– en el moment en què el pare se n'ha anat.

A la infantesa, a la joventut, a l'inici de l'edat adulta tal vegada triguem massa a veure-hi més enllà i a preguntar-nos qui són els qui tenim més a prop i sempre de la nostra part, disposats a ajudar-nos i a estar preocupats sempre per les nostres petjades vacil·lants. No fa gaires anys que vaig alliberar aquestes figures –la mare i el pare– ja que ningú no pot ser convertit només a ser progenitor dels seus plançons i ells van tenir una història abans dels tres fills. Com cadascú que té descendència.

A tots ens arribaran les tenebres i tal vegada per això tots somniem de tant en tant amb els nostres morts. Els veiem nítidament, en sentim les ria-

lles, hi parlem. I, potser, quan ens despertem –com va escriure no recordo qui en un poema i explicat molt millor que jo– tornem a la nostra nit. No obstant, recordar-los és tenir-los presents...

M'aprofito de la benevolència i generositat del *Butlletí Gent del Masnou* –hi col·laboro des de 2003; el temps vola– per donar les gràcies. A la Casa Benèfica: al seu president, a les monges i al personal que hi treballa per la seva professionalitat, amabilitat i educació. Gràcies als qui llegiu aquestes ratlles i que éreu al tanatori al matí o a l'església de Sant Pere el dia 11 de gener a les quatre de la tarda per acomiadar-lo. A l'Esteve Pujol per l'*In memoriam* en aquesta revista del mes de febrer. Als veïns del carrer Sant Pere. Als amics del poble. Gràcies a la meua família, que sempre ens acull tan bé. I gràcies al pare, naturalment; per tot.

Sit tibi terra levis*, pare.

Joan Maresma i Pujadas 1924 – 2019)

Requiem aeternam dona ei, Domine, et lux perpetua luceat ei.

Requiescat in pace.**

*Que la terra et sigui lleu

** Doneu-li, Senyor, el repòs etern i que la llum perpètua l'il·lumini. Que descansi en pau.

PD. Molts petons per a la tia Rosa.

CAMBRER, UN MARTINI, AGITAT, NO REGIRAT

Josep Condeminas

Mítica frase cinematogràfica que diria James Bond si parlés en català, encara que els puristes dirien que la genuïna és en anglès: *Shaken, not stirred*. A l'igual que la frase amb la qual l'agent secret britànic es presentava: *Em dic Bond, James Bond*, frases que han quedat en els annals del Setè Art. Però no és de cinema que els vull parlar sinó d'aquesta beguda tan popular com és el Vermouth, Vermout o Vermut, paraula derivada de l'alemany Wermut, que significa donzell, ajenjo en castellà, ingredient indispensable en la composició d'aquesta beguda.

La veritat és que el seu origen resulta quelcom curiós, ja que alguns atribueixen l'invent a Hipòcrates, el conegut metge grec, a qui, buscant un remei per al mal de ventre, es va ocórrer macerar extracte de plantes, herbes i flors amb vi. No sé si el beuratge curava el mal de ventre, però sembla ser que no era gaire atractiu al paladar. També els romans van experimentar buscant una fórmula idònia, no sé si per curar o per gaudir-ne; fins i tot van escriure un llibre, *De Re Coquinaria*, amb receptes a base d'herbes mediterrànies, donzell i bon vi, l'*Absinthium vinum*, en deien, encara que no tenim coneixement de l'acceptació o popularitat d'aquest licor. Deixant a part aquesta remota i laberíntica recerca de l'origen de la seva fórmula, hem de reconèixer que els creadors del concepte modern d'aquesta beguda van ser Antonio Benedetto Carpano i Luigi Marendazzo, de Milà, el 1786, que regentaven una tenda de vins i licors i eren proveïdors de la reialesa. Animats per la bona acollida, la van presentar al Duc Vittorio Amadeo III, i a aquest li va agradar tant que el va declarar licor oficial de la reialesa. A partir d'aquest èxit, es va

J. Condeminas - 2019

expandir per tot Itàlia fins arribar a França i a Espanya. Precisament la ciutat de Reus va ser la primera a elaborar aquest licor a Catalunya, i continua sent-ne un referent, no solament a Catalunya sinó també a la resta d'Espanya, amb l'acreditada marca Yzaguirre, que ve elaborant aquest producte des de l'any 1884. Encara que actualment hi ha moltes marques de vermuts, crec que les més populars continuen sent les italianes, com GANCIA, BALLOR, CINZANO i MARTINI & ROSSI, aquesta última, possiblement, la més famosa. A França el vermut per excel·lència és el NOILLY PRAT; i aquí al Masnou també tenim el nostre vermut autòcton, la marca CISA, de llarga trajectòria i difusió.

De la mateixa manera que de vermuts n'hi ha de vermells, blancs, rosats, dolços i secs, també la seva composició varia segons el fabricant, encara que conservant sempre els seus ingredients bàsics, com el donzell o alguna de les herbes aromàtiques.

Actualment alguns propietaris de bars em diuen que aquest costum de fer el vermut continua vigent, però no amb l'assiduitat de fa anys. Jo recordo els anys 50 i 60, el diumenge, després de Missa de Dotze, era gairebé un ritual anar a fer el vermut a qualsevol bar del Masnou, principalment els que eren al Camí Ral, com el "Casinet", la "Cala", el "Neptuno", la "Penya" i d'altres. A l'estiu era una delícia fer el vermut al "Casino", a l'ombrejada terrassa del Mas Vell.

No voldria acabar aquest article sense recordar l'amic Joan Maresma i Puja-das, que ens va deixar, en contra de la seva voluntat, com ell mateix va deixar dit, a primers del mes de gener. Col·laborador també d'aquest Butlletí i que, sens dubte, ell, que era un pou de saviesa i d'anècdotes, podria afegir molts més records d'aquells anys en què demanar un vermut amb escopinyes autèntiques de Galícia era el més comú; avui dia, gairebé prohibitiu.

Fonts consultades: Internet.

T'AGRADARIA CANTAR EN UNA CORAL?

Vols venir a cantar a la *Coral Xabec*? Hi tens lloc com a tenor, baix, soprano o contralt. Vine a *Gent del Masnou* a provar la veu qualsevol dimarts una mica abans de 2/4 de 10 del vespre.

Qui canta, els seus mals espanta!

Parlem de llibres

Pere Martí i Bertran

Records d'infantesa

La Pilar Burgués (Escaldes, 1958), l'any 2015, ens va sorprendre molt gratament amb unes proses poètiques d'allò més originals i personals, que va titular *Flaixos de llum blanca* i que ja vam comentar des d'aquestes mateixes pàgines (vegeu *El 3 de Vuit* del 27-11-15, p. 64 / *El 855*, núm. 171, octubre-novembre 2015, p. 24 / *Gent del Masnou*, núm. 340, març 2016, p. 18 / *El Punt-Avui*, 1-11-15). Enguany hi ha tornat amb un nou volum de trenta narracions breus titulat *Vacances de xics*, en què recull tot un seguit de records dels llargs estius de la seva infantesa al Matarranya, i concretament a la Torre del Comte (la Torre del Compte, al volum), d'on és originària la mare i on es traslladaven des d'Andorra, on residien i el pare exercia de metge, així que acabava el curs i fins al setembre ben entrat. Els textos, de dues pàgines el més breu i de sis el més llarg, recuperen esdeveniments de la dècada de 1960, quan la protagonista, la Pilar, tenia entre 4 i 7 anys. Són, doncs, vivències infantils, amb

tocs d'humor i descobertes propis d'aquestes edats, tenyides d'una certa nostàlgia, segurament pel fet de ser narrades des del present, amb referències a fets posteriors i fins i tot a l'actualitat, amb reflexions que podríem qualificar d'antropològiques i, doncs, pròpies de l'edat adulta i de la formació en Història que té l'autora-protagonista. Els textos, pel que fa als continguts, són d'allò més variats (el gosset que li regal·len, un ratolí mort, una tempesta d'estiu,

les festes del poble, la pastisseria tradicional, els entreteniments estiuencs, la llibertat de la mainada, el canvi de la casa pairal al xalet...) i són una bona mostra sociològica d'un món que ha canviat a marxes forçades, tant a causa de la immigració i el despoblament de tants i tants pobles, com dels canvis tecnològics que s'han produït en només cinquanta anys (el pas de la casa pairal de ca l'Hereu dels primers anys d'estiu a l'xalet dels següents només en seria una petita mostra, però ben significativa). Són uns textos que es fan llegir, que t'arrossegueuen, malgrat no tenir cap mena d'intriga ni de narrar fets extraordinaris; de ben segur que hi ajuda, i molt, a més de la brevetat que ja hem esmentat, la llengua tan rica, tan poètica, tan elaborada de la Pilar Burgués. Gosaria dir que ens trobem davant d'un nou llibre en què la quotidianitat es fa literatura. Un llibre que ens introdueix en un món proper en el temps i en l'espai, però molt llunyà pel que fa als canvis que s'hi han produït.

Títol: Vacances de xics

Autora: Pilar Burgués

Il·lustracions: Sergi Mas

Editorial: Andorra

Col·lecció: "Narrativa"

Lloc i any d'edició: Andorra la Vella, 2018

Nombre de pàg.: 182

La punta de la llengua (105)

Esteve Pujol i Pons

El so de la ELA (L) i el so de la que es coneix en castellà com a ELLE (LL) i que en català coneixem com a **ela palatal** ens comporten certs problemes a l'hora de pronunciar correctament alguns mots d'ús ben corrent; fixem-nos en alguns:

Cal dir –i escriure, és clar– **motxilla** (no pas motxila); també cal dir **rellotge** (no pas relotge); hem de dir **xandall** –paraula aguda: xandàll– (no pas xàndal).

I ara fixem-nos, no pas en la pronunciació, sinó en l'ús adequat d'uns mots que tot sovint ens porten a confusió: far, farol, farola, fanal...

FAR: Torre amb una llanterna al cim que serveix de referència als navegants: *El far de Montjuïc es veu de lluny*. També en podem dir FAROLA o FARELL. Ei, els

cotxes també porten fars al davant (o llums), no pas faroles!

Un FAROL* és una paraula inexistent en català; d'allò que fa un jugador quan aposta fort com si tingués un bon joc sense tenir-lo en diem una CATXA: *En Josep no tenia cap carta bona i va fer una catxa per espantar els altres jugadors*.

FANAL: Caixa amb cares de vidre on es posa un llum a l'abric del vent: *A la nit buscaven cargols amb un fanal*. També en podem dir un FARÓ.

Per acabar diguem que FAROLEJAR o FARONEJAR significa fer-se veure, donar-se importància: *La Maria faroleja com si tingués tres màsters universitaris... i no en té cap!*

50 moments imprescindibles de la història de Catalunya

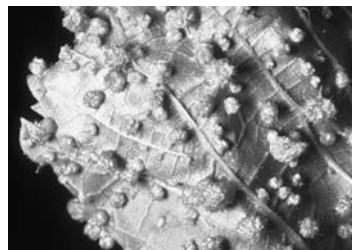
De Jaume Clotet

Editorial Columna. Barcelona 2014

Resumit del llibre per *Lluís Valls*

Deia Marc Tul·li Ciceró (106ac) "Qui oblida la història està condemnat a repetir-la". Intentarem explicar la nostra a través de l'extracte del llibre de Jaume Clotet.

Capítols anteriors (inici): **Abril17** (1)Els ibers, (2)Arriben els grecs. **Maig17** (3)La romanització, (4)Indibil i Mandoni. **Juny17** (5)Terra de Gots, (6)La invasió musulmana. **Juliol-agost17** (7)El Pare de la pàtria, (8) La primera independència. **Setembre17** (9)Pau i treva, (10)Els primers textos en català. **Octubre17** (11)La unió dinàstica entre Catalunya i Aragó, (12)La conquesta de Tortosa i Lleida. **Novembre17** (no editat). **Desembre17** (13)La batalla del Muret. (14)La conquesta de Mallorca. **Gener18** (15)La conquesta de València. (16)El testament de Jaume I. **Febrer18** (17)Les Corts Catalanes. **Març18** (18)Les vespres sicilianes. (19)Els almogavers a Grècia. **Abril18** (20)La pesta negra. (21)Els jueus a Catalunya. **Maig18** (22)El compromís de Casp. (23)La guerra civil catalana. **Juny18** (24)La immigració occitana a Catalunya. (25)L'expulsió dels moriscs. **Juliol-agost18** (26)Nyerros i Cadells. (27)La Guerra dels Segadors. **Setembre18** (28)La guerra de succedició. (29)Els Decrets de Nova Planta. **Octubre18** (29)indians: fer les amèriques. (30)El primer diari de Catalunya. **Novembre18** (31)La guerra del francès. (32)El primer ferrocarril. **Desembre18** (33)Les guerres carlines. (34)La revolució industrial catalana. **Gener19** (35)La Renaixença (36)L'endarrament de les muralles de Barcelona. **febrer19** (37)El canal d'Urgell (38)La Primera República Espanyola. **Continuem.**

Malura al pàmpol del cep produïda per la filoxera.

La fil·loxera

La fil·loxera és un insecte nord-americà que parasita les arrels dels ceps i els xucla la saba fins a matar-los. També parasita els ceps nord-americans, però gairebé mai no els produeix la mort.

Malauradament per als ceps europeus i els seus viticultors la fil·loxera va ser transportada accidentalment a Anglaterra l'any 1863 i va saltar cap a Europa dos anys més tard i s'estengué com una plaga bíblica per tot el continent. El país més afectat i també el més viticultor fou França on va provocar la mort de gairebé tota la vinya. Això va beneficiar enormement la vinya catalana, que va tenir grans guanys en ocupar el mercat francès. Durant uns anys la pagesia del Principat va canviar el conreu habitual pel del vi. Per exemple, l'any 1880 quasi el 65 per cent de la terra conreada al Bages era vinya. Tot i així, aquesta situació condicionava el futur i quan el 1867 la plaga va entrar a Narbona la por es va estendre per Catalunya. L'Institut Català Agrícola de Sant Isidre va crear una zona de protecció, que consistia en la destrucció de totes les vinyes entre el Rosselló i l'Empordà. Es pretenia aturar el paràsit territorialment.

La mesura no es va aplicar correctament perquè molts viticultors es van negar a arrencar els ceps. Fer-ho hauria estat letal per a molts pagesos que havien signat els contractes de rabassa morta i que establia que les terres tor-

narien als seus propietaris quan la vinya morís. En conseqüència l'aplicació no es va fer ben feta i, si bé es va aturar una mica, l'any 1878 la fil·loxera es va detectar al Conflent. Es va demanar ajut al govern espanyol, que va adoptar una sèrie de mesures ineficaces i el 1879 apareixia a l'Empordà el primer cep afectat per la plaga.

Per fer-hi front, i vista la incapacitat de Madrid, les quatre diputacions catalanes van crear una junta especial. Joan Miret, advocat, membre del IACSI, propietari agrícola i especialista català en la fil·loxera, en va ser nomenat comissari. Miret era partidari d'arrencar les vinyes per erradicar la malaltia, però la forta oposició dels pagesos a fer-ho el va obligar a buscar altres alternatives menys radicals. La segona opció era l'aplicació d'un insecticida a base de neolina i sulfur de carboni, però va quedar retingut a la frontera per la burocràcia espanyola durant cinquanta-quatre dies importantíssims. Quan van arribar aquests productes d'importació per poder elaborar l'insecticida, prop de vuit-cents mil ceps ja havien mort o havien estat arrencats. La situació va empitjorar quan el govern espanyol va cedir davant les asseguradores i va establir que les vinyes afectades no serien indemnitzades. En conseqüència, molts pagesos, que no tenien els terrenys afectats, no van arrencar els ceps i encara es va escampar més la plaga. Davant la impossibilitat d'aplicar les seves normes, Miret va dimitir.

Mentrestant, a escala estatal va esclatar un pugna estèril entre partidaris d'importar ceps americans o usar insecticides. Com que no hi havia acords, l'IACSI insistia a arrencar les vinyes com a solució del problema. La Garrotxa, el Gironès i l'Empordà ja estaven perduts i calia preservar la resta de Catalunya. Malgrat l'evidència, molts pagesos es negaven a arrencar o cremar les seves vinyes i ràpidament la malura es va estendre per la Selva, el Vallès i el Maresme i el 1887 va arribar a la comarca vitícola per excel·lència, el Penedès, per continuar cap al Pallars el 1903 i saltà també cap a Mallorca. Quan el mal ja estava fet i els pagesos havien entès que la seva tossuderia els havia empès al desastre, van començar a plantar ceps nord-americans empetats amb les varietats del país, però tot i així moltes zones van quedar abandonades i ja no es van replantar.

El desastre de la fil·loxera fou un desgàcia social i molts pagesos, al llindar de la indigència, es van veure obligats a deixar les seves terres perquè els propietaris els oferien contractes amb unes condicions molt menys rendibles que els de rabassa morta. Només a Vilafranca del Penedès al 1900 es van produir més de trenta judicis entre rabassaires i propietaris. La causa dels rabassaires es va convertir en una qüestió sensible als polítics i durant el primer terç del segle xx es va crear el sindicat Unió de Rabassaires.

El Memorial de Greuges

L'any 1882, dos anys després del Primer Congrés Catalanista, que va po-

sar les bases del catalanisme modern en la línia iniciada per la Renaixença, es va fundar el Centre Català. El seu objectiu era la defensa dels interessos morals i materials de Catalunya des d'una perspectiva política. Dins de la seva vocació transversal els estatuts prohibien que es debatessin qüestions polítiques o religioses i, per contra, centraven l'actuació en la promoció econòmica i les institucions del país. Però el seu secretari i *alma mater* del Centre, Valentí Almirall, conscient que només l'acció política podia aconseguir canvis concrets, va donar un gir crucial a la institució.

El 1883 la institució va aprovar una sèrie d'objectius nacionals aparentment no polítics. Entre aquests objectius hi havia el reconeixement de la llengua catalana, el blindatge del dret civil català, l'establiment d'una administració autònoma i, sobretot, el foment del proteccionisme industrial davant les importacions estrangeres. En el Segon Congrés Catalanista el Centre Català va criticar durament la participació de polítics catalans en partits caciquistes espanyols.

Poc després, però, dos dels punts proclamats pel Centre van entrar en perill per culpa de l'estat espanyol. El primer era que Espanya va negociar un acord amb Gran Bretanya i permetia l'entrada de productes anglesos, i el segon era que Madrid volia unificar els diferents drets civils en un de sol. Això era inacceptable i el Centre, a través de Valentí Almirall, va expressar-hi la seva repulsa en un escrit adreçat al Rei Alfons XII titulat *Memoria en defensa de los intereses morales y materiales de Cataluña*. El document era un llarg repàs històric de les relacions entre Espanya i el Principat i recalrava sobretot els dos punts concrets que imposava Espanya sobre casa nostra, cosa que posava en perill la personalitat dels catalans. El Memorial feia referència a una sèrie de punts i en concret destacava la defensa del dret civil i la indústria catalana en un intent d'aturar les intencions espanyoles.

La petició es va formalitzar el 1885 durant una visita del Rei a la Llotja de Barcelona en lliurar al monarca el

Mapa polític editat per Espanya al 1854

Memorial. Joaquim Rubió i Ors, després d'adreçar-li unes paraules i acompanyat d'un grup de prohoms, els hi va entregar i seguidament l'advocat i polític Marià Maspons i Labrós va pronunciar un cèlebre discurs en el qual demanava al Rei que es fixés "en las desgracias que sobre nuestro país viene acumulando la política centralista y unificadora de los partidos". Reproduïm part de la seva presentació: *Lo que nosotros deseamos, Señor, es que en España se implante un sistema regional adecuado a las condiciones actuales de ella y parecido a alguno de los que se siguen en los gloriosísimos Imperios de Austria-Hungría y Alemania, y en el Reino Unido de la Gran Bretaña, sistema ya seguido en España en los días de nuestra grandeza. Lo deseamos no sólo para Cataluña, sino para todas las provincias de España; y si en nombre de Cataluña hablamos, es porque somos catalanes y porque en estos momentos sentimos como nunca los males que el centralismo nos causa. Señor, se nos arrebató nuestro sistema administrativo, que hoy encuentran bueno e imitan naciones cultas de Europa, para ser substituido, primero por el sistema catellano, y hoy por una copia imperfecta y viciosa del sistema francés. No podemos usar nuestra lengua más que en nuestros hogares y en conversaciones familiares; destruida de las escuelas, lo ha sido más tarde de la contratación pública y*

también de los tribunales, en los cuales muchas veces, y por muy ilustrados que sean, ni los jueces entienden a los testigos y procesados, ni éstos entienden a los jueces.

La importància d'aquestes paraules i sobretot l'entrega d'aquest Memorial no recau en el que diu ni en la seva efectivitat, que va ser pràcticament nul·la, sinó a ser considerat el primer acte polític del catalanisme a escala estatal. El lliurament del text al Rei va ser, d'alguna manera, la fórmula oficial d'expressar l'incipient catalanisme polític que expressava el seu malestar davant la manca d'encaix de Catalunya amb Espanya. Aquest Memorial va ser imprès i distribuït arreu de Catalunya i entregat a les autoritats espanyoles i europees en un intent de cridar l'atenció sobre la problemàtica catalana.

Valentí Almirall i Llozer

Poesies de Josep Vendrell

Un altre poema del poeta masnoví Josep Vendrell i Torres, que ens va deixar fa un quant temps. Aquest recull poètic, ell mateix va titular-lo "Roselles cartoixanes". Aquesta filigrana, de caire ben místic, que ara us oferim és la primera poesia d'aquestes "roselles" tan emotives i íntimes. Gaudiu-la.

LA POSSESSIÓ

*Qui t'ha vist i qui et veu,
terra oblidada!
Quasi no-res,
seca, isolada.
De tu, no en donaven res!
Només menyspreu.
Qui t'ha vist i qui et veu!*

*L'aigua de la Vida t'he donat,
sol i serena, la terra s'ha tornat prat,
vinyes i blat!
Horta xamosa
com la més bella esposa!
Graners i cellers plens a vessar!
Fins l'esbarzer està sadoll de mores,
la mala herba també s'hi pot estar,
i l'argelaga no m'hi fa cap nosa,
limiten el cultiu de cada cosa.
Les roselles...
—tan fràgils i tan belles—
dansen, emmirallant-se en els meus ulls,
fent meravelles!*

*Milions de miríades
(tantes que mai sereu comptades),
ÀNIMES ESTIMADES,
ompliu la meva possessió!
Amb ma sang sou regades.
Em coneixeu o no?
Passada l'hora, si us allunyeu de mi...
si algú us fa fora...
aquest no seré jo!*

*Passi el que passi,
emperò, prefereixo les roselles
—tan fràgils i tan belles—,
que dansen emmirallant-se en els meus ulls,
fent meravelles!*

FES-TE SOCI DE GENT DEL MAS- NOU

*Tots hi
sortirem
guanyant*

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20
gentdelmasnou@gmail.com
www.gentdelmasnou.cat

Del 2 al 28/3. "Aturant el temps", pintures de Maise Corral

L'enigma V.D.R.

Un cargol puja per una paret de 20 metres d'alçada. Durant el dia en puja 5, però durant la nit en baixa 4. Quants dies tardarà a arribar a dalt de la paret?

Resposta:

pero si seix en puja 2 i ja hi ha arribat. Total 10 dies.
Durant els primers 10 dies en puja 2 i en baixa 4.

Classes de ioga

Els dimarts de les 19.30 a les 21
Aprendreu tècniques de meditació,
respiració i relaxació.

Curs impartit per Ivet Compañó, professora de
Kundalini-ioga.

Cal portar una estoreta (o matalasset),
tovallola, coixí petit, pareo i roba còmoda.

Preu trimestral 80€ socis 70€

Inscripcions a Gent del Masnou
Tardes laborables, de 6 a 2/4 de 9

Vocalia Recreativa

Més info: ivet@latercerapell.com · 607 74 74 99

CURSETS DE GAITA

Informació

a Gent del Masnou

Dr. Agell, 9 · 93 126 82 20

gentdelmasnou@gmail.com

www.gentdelmasnou.cat

Romanços de barberia Atracament compensat

Doncs va passar –d'això en fa força dies– en temps que no hi havia cotxes per anar amunt i avall, ni televisions ni telèfons mòbils. Tampoc no hi havia grans magatzems i gairebé ningú no viatjava. Era una època en què s'estudiava poc i malament. Es tenia una roba per treballar i una per mudar, es menjava pollastre per Nadal i Sant Pere i, per Corpus, a la processó. La gent sabia les quatre estacions per l'època, a l'hivern, mandarines i taronjes i, musclos, per Sant Joan. Al poble gairebé tots es coneixien per un o altre mot. La gent treballava en tots els oficis i també hi havia procuradors, alcaldes i vividors. Els divendres dejuni, per Carnestoltes, bajanades i per Setmana Santa, a resar. Amb tot això la gent jove feia el que ha de fer, saltar, ballar, bogeries i trapellejar –i és aquí, després d'aquesta lletania, on vull anar a parar.

De bromes n'hi ha de tots colors, divertides i no tant, però algunes ratllen el mal gust o la delinqüència com la que us vull contar. Aquesta anècdota fou al nostre Masnou, en l'època que us he descrit, quan el Camí del Mig era l'hort del poble i els tomàquets de Can Tió els volien a Barcelona. Aquest pagès tenia força jornalers i el que us explico va passar un dia de gener entre un treballador a jornal, en Joan, i un pobre i vell jugador que tornava escurat cap a ca seva. Era hora baixa i fosca quan en Joan i en Jordi ja anaven de retirada. En Joan era un xicot molt mogut i de la gresca i necessitava sempre pensar-ne alguna. Tot d'una veient l'ànima encorvada, fredolica, del pobre Peret, que tornava a casa tot afligit pensant com li diria a la dona que havia perdut tots els diners jugant al canari, a en Joan no se n'hi acudí d'altra que la que es disposava a preparar.

– Mira, Jordi, veus en Peret, que torna fet una merda cap a casa? Doncs ara faré veure que el vull robar. M'amagaré darrere les canyes del torrent i, quan passi, li foto l'ensurt. I amagant-se i cobrint-se amb la foscor, esperà que passés l'home.

Quan en Peret va travessar el torrent, li sortí en Joan pel darrere sense que se n'adonés i, a tall d'arma desconeguda, l'apuntà a l'esquena amb una clau grossa de ferro i amb veu gruixuda i segura l'increpà sense manies:

– Vinga, company! Ja em podeu donar tot el que porteu si no voleu que us foradi un ronyó.

– No, no, no em feu res, que no porto ni un ral, pobre de mi, que vinc de La Calàndria i m'han deixat escurat com un cerilla, no us puc donar més que la roba que porto i no sé com m'ho faré per dir-li a la dona que m'han deixat sense ni un cèntim. Si no em mateu vós, em matarà ella.

– Va! mitja merda, fot el camp desgraciat! que encara m'encomanarà la teva sort.

En Peret marxà espantat i catat de por, però en el fons, content. Tenia la coartada perfecta. L'endemà en Joan, amb un lleu somriure als llavis, i un veí, en Santi, escoltaven a la pl. d'Ocata la verídica història d'en Peret, que els explicava la mentida que li havien robat tot el que portava, al torrent d'Ase.

Descripció d'interpretació lliure de l'anècdota real transmesa per en Jordi, el barber d'Ocata, –que ves a saber d'on la va treure– recopilada per en Santi Collado i escrita per Rosa Vallecillo.

NAVEGANT PER L'ATITLÁN

En la crònica dedicada a l'exuberància líquida, vaig esbossar una pinzellada sobre el llac Atitlán; ara seré més explícit, ja que aquest espai lacustre mereix un capítol sol. Aquest llac, sis vegades més llarg que el nostre llac de Banyoles i deu cops els seus quilòmetres quadrats, ja que en té 130, i és la seva llargada de 12 quilòmetres i una profunditat entre 220 i 350 metres. Com veieu, tot un gegant. Es troba al departament de Sololá, a Guatemala, a 1.562 metres d'altitud i envoltat de tres volcans: l'Atitlán, de 3.537 metres d'altitud, el Tolimán, de 3.158, i el San Pedro, de 3.020. Tres senyors volcans, inactius però.

Navegar per les seves aigües no sempre és plàcid, ja que, si així fou en anar a visitar diversos pobles de les seves ribes, no fou tal a la tornada, cap a mitja tarda, ja que s'havia aixecat un fort oratge que feia petar el fons de la llanxa amb les aigües encrespades, amb uns patacs que t'havies de fermar fort als costats de la barca, i que feu que la nostra part del darrere, allà on l'espatlla perd el seu bonic nom, arribés ben macada a port.

Els pobles que visitarem foren els de San Antonio Polopó, on visitarem tallers de ceràmica tradicional i un improvisat mercat local, que, com tots els d'aquelles terres, és d'un esclat de color, ja que les fruites i hortalisses són d'una varietat i color que et diuen menja'm.

Tornem a la llanxa per visitar San Juan de la Laguna, un altre encantador poble de pescadors, però on les dones s'han empecat unes cooperatives, agrupades per diversos treballs, com: les de filar i tenyir el fil, unes altres que teixeixen la rica varietat de les seves teles, unes altres es dediquen a tenir cura d'un hort medicinal, de les herbes dels quals en confeccionen diversos ungüents.

Tot això ho venen altres dones de les mateixes cooperatives. Veritablement és el comerç de proximitat, sense intermediaris.

De tornada a l'hotel fou quan l'oratge ferotge que he esmentat ens feu passar, tal com diem al Masnou, un bon «quinoci».

La cuina de l'Antònia

Pebrots del "Piquillo" Farcits de brandada de bacallà

10-12 Pebrots del "piquillo", 150 gr de bacallà dessalat, 70 gr de patates cuites, 250 ml de llet, 250 ml de nata per cuinar, 2 cullerades d'oli d'oliva, sal, pebre negre, 1 branca de farigola i un gra d'all. Per a la salsa: 200ml de nata per cuinar, 2 pebrots, Sal i pebre negre,

Per la brandada. En un cassó hi aboquem la llet amb mig gra d'all i la farigola i ho deixem fins que arrenqui el bull. **No retirem i hi incorporem el bacallà. No tapem i ho deixem uns 20 minuts.** Passat el temps, en un altre cassó hi tirem un parell de cullerades d'oli amb mig gra d'all. **Quan veiem que comença a canviar el color, traïem l'all i hi afegim el bacallà escorregut que teníem en l'altre cassó. Esmollem el bacallà i hi ajuntem les patates cuites ben aixafades i ho barregem. Hi aboquem la nata per cuinar i, sense deixar de remoure, ho posem a foc lent uns 40 minuts. Hem d'anar remonent i vigilant perquè no se'ns cremi. Un cop ja fet, ho deixem refredar. Ara toca farcir els pebrots! Amb cura anem agafant els pebrots i els anem farcint amb una cullera i els deixem en una safata de forn. Acabada aquesta tasca... anem per la salsa! En triturem tots els seus ingredients. No salpebrem i ho posem al foc uns 5 minuts. Reguem els pebrots amb aquesta salsa. Posem al forn la safata i ho gratinem uns 5 minuts abans de servir.**
És un plat fàcil, molt bo, i que podeu preparar uns dies abans.

el cullerot

El Masnou, Sant Felip, 45 · 93 540 97 41
Igualada, Rambla Nova, 29 · 93 804 22 25

www.elcullerot.cat

elcullerot@hotmail.com

De tot per a la cuina

Del Masnou al món

Viatge per Àfrica de l'Anna i en Víctor (4)

Amb el cor a flor de pell

Malgrat els pocs dies que vam ser a Nigèria, ens en vam endur un molt bon record. No de la capital, Lagos, que és un autèntic despropòsit de caos i contaminació, sinó de les zones rurals, que són del més autèntic que hem viscut en aquesta ruta cap al sud.

Vam aprendre molt en aquest país.

No tan sols del país en si, sinó que aquests dies de viatge ens van exigir escoltar-nos a nosaltres mateixos.

Potser no ho havíem fet del tot fins llavors i va ser una experiència força reveladora, la veritat.

Nigèria va ser una parada dura del camí. No és un destí que destaquí per la comoditat, i no és apte per a tots els viatgers, però creiem que és aquí on resideix l'essència, en l'aventura.

Dorms en llocs de dubtosa salubritat, els trajectes en cotxe són molt llargs, hi ha molts controls policials (dels pitjors que hem patit) i les carreteres necessiten manteniment urgent, però la gent és especialment encantadora en aquesta part de l'Àfrica. Vam arribar en ple Ramadà, i als matins no hi havia pràcticament ni una ànima pels carrers, però a partir de les sis o les set de la tarda la cosa s'animava i es notava l'ambient molt més distès.

Pensàvem que, un cop deixéssim Nigèria, ja hauríem passat el pitjor, però, mare meva, que equivocats que estàvem!

Just a la frontera del Camerun, ens va rebre una tanqueta militar i un policia amb cara de molt pocs amics. Ens preguntava una vegada i una altra què hi fèiem allà, i ens deia que aquella era zona de conflicte i que la situació era massa tensa perquè un parell de turistes es passegessin com si res.

Ens van escorcollar el cotxe quatre vegades; ho vam haver de treure tot del cotxe cada cop i, encara que només havien passat deu minuts des de l'última revisió, miraven exhaustivament fins i tot les calces.

No sabem ben bé què hi esperaven tro-

bar, però els va costar una mica adonar-se que no portàvem res estrany. Quan ja ens havien fet perdre prou el temps, vora la una del migdia, ens van deixar anar, tot advertint-nos que havíem d'arribar a una ciutat que es diu Bamenda abans de les quatre de la tarda, hora en què el sol s'amagava i començaven a sortir els rebels armats entre els boscos...

170 km de conducció en alerta constant. No són tants quilòmetres per recórrer en tres hores, pensareu. Realment no ho són. Però quan et trobes un control policial cada cinc-cents metres, la cosa canvia.

A cada control, havíem de deixar de banda el nostre estat nerviós, havíem de baixar del cotxe amb un somriure, ensenyar tot el que ens demanaven, havíem de fer un parell de bromes i, au, a continuar el camí. Així en aproximadament vint controls.

En els últims cinc ja no estàvem per a històries i ni fèiem bromes ni els somriures ens sortien amb facilitat. Ja ni ens fixàvem en els casquets de bala que hi havia per terra ni en els cotxes cremats a banda i banda de la carretera. La nostra ment només pensava a arribar a Bamenda.

I, coses de la vida, a 20 km d'arribar-hi, el cotxe es va espallar i només ens permetia anar a 30 km/h com a màxim. Encara gràcies.

Per sort nostra vam arribar al lloc amb uns quants minuts d'avanatge. Va ser uns dies després quan, un cop arreglat

el cotxe, vam arribar a la capital i ens vam assabentar que el mateix dia que entràvem al país, els rebels van atacar la zona per on havíem passat, i hi havien deixat una trentena de morts... Camerun ja se'ns va acabar de girar. I això passa en aquesta mena de viatges. Has de ser molt fort perquè aquestes coses no t'afectin. A nosaltres ens va deixar tocats de veritat.

Vam estar uns dies a la capital recuperant-nos de l'impacte i, quan ja ens havíem calmat una mica, ens vam dirigir cap a la reserva de ximpanzés Pongo Songo. Quina experiència més brutal! Dormir sota un cel acuradament estelat, en territori salvatge, i passar un parell de dies amb aquests primats ens va recompondre momentàniament...

Perquè després de Camerun venia Gabon. "El últim Edén", que en diuen. I, precisament a la seva frontera, ens van deixar retinguts sense motiu i ens van impedir l'entrada al país.

Aquell dia hi havia una boira espessa. Érem a la vora d'un riu i la humitat ens calava els ossos.

Deu hores esperant a la frontera, tot i tenir tots els papers en regla, i sense saber què passava, eren massa hores. Estàvem malhumorats i fosos anímicament, i notàvem com la força amb què comptàvem després de l'encontre amb els ximpanzés s'anava esfumant a poc a poc.

De cop va sonar el telèfon i, finalment, vam poder entrar.

El salvatge Gabon ens donava, per fi, la benvinguda.

XVIII VOLADA D'ESTELS

**Diumenge 7 d'abril de 2019
De 10 del matí a 2 de la tarda**

Davant del baixador d'Ocata a la platja del Masnou.

Activitat orientada a nens i nenes
de diferents edats amb tallers de construcció d'estels i enlairada.

Xocolata i coca
per als participants matiners
Els que ho desitgin podran
personalitzar el seu estel amb BLANCDEguix.

**Activitat oberta a tothom.
No cal inscripció**

**Ho organitza:
Amics i Escoltes del Masnou**

akelamasnou@gmail.com
akelamasnou@hotmail.com
661 053 623 (whatsapp)

Amb la col·laboració de: Ajuntament del Masnou, Obra Social La Caixa,
Protecció Civil i Gràfiques 4 Colors

SOLIDARITAT CONTRA LES AGRESSIONS DE L'ESTAT

Associació Catalana dels Drets Civils:

Ajuda amb el teu donatiu els presos polítics i exiliats:

ES71 3025 0001 1814 3359 2190 a l'exili: defensaexili.org

Pel justificant i certificat fiscal, cal indicar: el concepte, el nom complet, el NIF i el correu electrònic.